

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 203. — Štev. 203.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 29, 1936 — SOBOTA, 29. AVGUSTA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

V FAŠISTIČNI ARMADI SE PORAJA NEZADOVOLJSTVO

Legijonarji se nočejo boriti proti svojim bratom

SOCIJALIST OČITA ANGLIJO IN FRANCIJO, DA HOČETA SPREMENITI ŠPANSKO V EVROPSKO ABESINIJU

Vojaki so pomorili svoje častnike in pobegnili v Francijo. — Past za fašistično armado je bila izdana. — Francija in Anglija pozivata države k nevtralnosti. — Kmetije bodo kolektivizirane.

MADRID, Španka, 28. avgusta. — Bataljon španske tuje legije se je uprl v Andaluziji ter je postal večino svojih častnikov.

Andaluzija je provinca v južni Španiji, toda že prej je bilo iz Biriato v Franciji poročano o uporih v tujski legiji v severni Španiji. Trije dezertirji tujske legije so dospeli v Biriato in izjavili, da se ne marajo več boriti proti bratom. Dezertirji, ki so bili dodeljeni armadi, ki oblega Irún, pravijo, da je med legijonarji upornost tako razširjena, da je bilo 550 legijonarjev odpoklicanih s fronte.

Medtem pa je vlada opustila defenzivo ter je poslala "zelene" vojake, da napadejo izvežbane fašistične vojake na šestih frontah.

Predsednik socijalistične stranke Indalecio Prieto, ki je glavni stebler španske socijalistične vlade, je obsojal Anglijo in Francijo, da s tem, da ne pomagata madridski vladi, hočeta iz španske napraviti evropsko Abesinijo, medtem ko pustita Italijo, Nemčijo in Portugalsko, da podpirajo upornike.

Pietro je rekel, da bodo kmetije na Špankem, ako zmaga vlada proti upornikom, večinoma kolektivizirane, četudi Španka za komunizem gospodarsko še ni dovolj razvita.

NA FRONTI PRI IRUNU, Španka, 28. avgusta. — Branilci Iruna so nastavili oblegovalcem skrbno pripravljeno past s tem, da so z dinamitom podminirali polje, čez katero je imela prodirati infanterija. Ta načrt se je vsled izdajstva v vladnih vrstah izjalovil.

Ko so bili v sredo napadalci okoli Iruna odbiti, so vladni vojaki na polju zakopali veliko množino dinamita, ki je bil z žicami zvezan s postojankami za vladno bojno črto. V trenutku, ko bi uporna infanterija pričela prodirati čez polje, bi vladni vojaki dinamit razstrelili.

Z vrha gore Marciel so vladni vojaki pazili in videli, kako so sovražni oddelki tujske legije pričeli prodirati po vznožju in se vsipati na dinamitirano polje. Takoj so odprli električni tok, toda nobene razstrelbe ni bilo.

Zice so porezali izdajalci v vladnih vrstah. Toda navzlic temu so bili fašisti vrženi nazaj s strojnimi. Padlo je več sto fašistov, medtem ko so vladne čete imele malo mrtvih.

Ker se tretji dan boj za Irún fašistom ni posrečilo zavzeti Irún, smatrajo vladne čete to za svojo veliko zmago.

Na fašistično garnizijo v Oviedo so vladni letalci vrgli 85 bomb. Branitelji so vsled tega prišli iz svojih barikad, nakar so jih asturski rudarji napadli z dinamitom.

Fašistični letalci so bombardirali vladno municijsko tovarno v Toledu.

LONDON, Anglija, 28. avgusta. — Anglija in Francija si skupno prizadevata, da bi zaprli nevtralna vrata v španski državljanski vojni. Obe vladi sta pozvali 17 evropskih držav, da naj takoj razglase embargo na orožje za Španko in da bo pozneje

ROOSEVELT POTUJE PO KRAJIH SUŠE

Sprejel je priporočila odbora za preiskavo suše. Vodne naprave so neobhodno potrebne.

BISMARCK, N. D., 28. avgusta. — Predsednik Roosevelt si je prišel ogledovati po suši opustošena polja prerijskih držav ter je sprejel poročilo "Great Plains Drought" odbora s priporočili, po katerih bi bilo mogoče prerijske države napraviti, da bi bile za stalno sposobne preživljati prebivalstvo in da ne bi postale velike puščave.

Odbor je prepotoval 2000 milj skozi 40,000,000 akrov posušene zemlje ter je izdelal načrte, ki naj bi bili v doglednem času izvedeni, da bi bile kolikor mogoče katastrofalne posledice zmanjšane.

Predsednik Roosevelt je vsled smrti vojnega tajnika Derna bil nepričakovano primoran premeniti svoj potovalni načrt. Toda njegov tajnik Marvin H. McIntyre je rekel, da bo treba premeniti samo načrt za prihodnji teden, da pa bo predsednik ta teden obdržal načrt za državi North in South Dakota.

Ker se predsednik namerala vdeležiti tajnikovega pogreba v tork v Salt Lake City, Utah, bo moralo biti njegovo potovanje po državah Minnesota, Iowa, Missouri, Illinois in Indiana znatno skrajšano.

Po konferenci s odborom za sušo se je predsednik z avtomobilom dve uri vozil po opustošenih farmah, katerih ni uničila samo suša, temveč mnogo bolj nepravno obdelovanje zemlje.

ZAPIRANJE MEMORALNIH LJUDI

BERLIN, Nemčija, 28. avg. — Po celem Porenju so se zopet pričela sodnijska postopanja proti osebam, ki so se pregrešile proti moralnosti. V maju se je pričela sodnijska obravnava v Koblenzu proti 215 franciškankam, zaradi nespodobnega občejanja z mladimi fanti.

Sedaj pa so zaradi takih nečednih dejanj bili pripeljani pred sodišče ljudje raznovrstnih poklicev: trgovci, državni uradniki, industrijalci, zdravniki, delavci in duhovniki.

V Bonn so sodišča obravnavala 88 slučajev. Do sedaj je

mednarodna komisija natančneje razpravljala o tem problemu.

RIM, Italija, 28. avgusta. — Danes je italijanska vlada prepovedala vse pošiljke orožja in municije namenjene v Španijo.

DELAVSKA KONVENCIJA ZA NEVTRALNOST

Delavska federacije za državo New York ne mara posezati v spor. — Pogajanja v stavki v gumijevih tovarnah.

SYRACUSE, N. Y., 28. avgusta. — Na svoji konvenciji je delavska federacija za državo New York, po dolgi in vroči debati, sprejela resolucijo po kateri ostane federacija nevtralna v sporu med pristaši strokovne in industrijske organizacije v American Federation of Labor. Industrijski odbor CIO hoče namreč v vsaki industriji organizirati vse delavce v eni uniji, ne glede na strokovno znanje delavca.

CUMBERLAND, Md., 28. avgusta. — Zastopniki tovarne Kelly-Springfield Tire Co. in mnogi stavkarji, ki pripadajo k United Rubber Workers, so se zbrali na konferenci, da poravnajo sedanji spor. Konferenca je mirno potekla in je upe, da bo stavka, ki se je pričela v nedeljo, v kratkem poravnana.

V imenu delavcev je državni senator Robert B. Kimble izjavil, da so stavkarji pri volji svoje zahteve za višje plače in za znižanje delovnih ur predložiti nepristranskim posredovalcem. Zahtevajo pa, da jim družba dovoli, da so organizirani v CIO in da so odpušteni delavci zopet sprejeti.

Mrs. Roosevelt vozila proti luči.

NEW HAVEN, Conn., 28. avgusta. — Policist Michael Holly je sporočil, da je posvaril soprog predsednika Roosevelta, da naj pri svoji vožnji z avtomobilom boljše pazi na prometne luči.

Holly je naznanil, da je Mrs. Roosevelt vozila proti luči, ko ji je voz poulične železnice zakrival rdečo luč. Ko je policist vstavil njen avtomobil, jo je opozoril na napako in ji je pustil peljati dalje.

Policijski načelnik Philip T. Smith je rekel, da je Holly izvedel, da je ustavil Mrs. Roosevelt, šele po dogodku.

bilo obsojenih 20 oseb na zaporno kazen.

V Muensterju se vrši obravnava za zaprtimi vrati. Predsedujoči sodnik je rekel, da je to "prava kuga", katero je treba iztrebiti z vsemi postavnimi sredstvi.

KRVAVA ŽETEV AVTOMOBILOV SE JE POVEČALA

Prejšnji mesec je bilo več nesreč kot isti mesec lanske leto. — Obeta se še več nesreč.

CHICAGO, Ill., 28. avgusta. — National Security Council je izdal svari, da se dežela bliža novemu rekordom moritev na cestah, kot to kaže statistika, da je bil julij tretji zaporedni mesec, ki je zahteval več avtomobilskih nesreč, kot pa julij lanskega leta. Vsled avtomobilskih nesreč je bilo ubitih 3180 oseb, ali tri odstotke več, kot lanske leto isti mesec. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je bilo pri avtomobilskih nesrečah ubitih 18,500 oseb. Celotno lanske leto je pri avtomobilskih nesrečah izgubilo 37,000 ljudi svoje življenje.

"Najbolj pa nas vznemirja," je rekel predsednik varnostnega odbora W. H. Cameron, "ker imamo še pred seboj mesec, ki so lanske leto prinesli največ avtomobilskih nesreč. Lanske leto je bilo v prvih šestih mesecih pri avtomobilskih nesrečah ubitih 15,890 oseb, v zadnjih šestih mesecih 21,110. Ako se bo to tudi letos ponovilo, tedaj bomo imeli na naših cestah moritev, kakršne narod do sedaj še ni videl."

Da bi te nesreče zmanjšale, je pričel lanske leto odbor kampanjo, ki bo trajala pet let in ki bo skušala prometne nesreče znižati saj za 55 odstotkov. Cameron pripisuje te naraščajoče nesreče naraščajočemu prometu. Poraba bencina za avtomobile se je od lanskega leta povečala za 9 odstotkov.

ODVETNIKI ZA OTROŠKO DELO

BOSTON, Mass., 28. avg. — Delegati na konvenciji odvetniške zbornice so z veliko večino zavrnili naslednje predloge: preiskava Mooney-Billings slučajev — oba sta zaradi bombnega atentata v San Francisco leta 1916 nahajata v ječi, — preiskava "Črne legije" in različnih delavskih sporov. Določeno pa je bilo, da še dalje obstoji posebni odbor, ki naj gleda na to, da ne bo uveljavljena postava proti otroškemu delu.

Predlog, katerega je predložil odbor legislature in ki dolže predsednika Roosevelta, da je s svojim New Dealom kršil ameriško ustavo, ni prišel na razpravo in je bil predložen na naslednji dan.

Posebno vroča debata se je razvila zaradi otroškega dela. Isidore Ostroff iz Philadelphije in Chas. M. Hay iz St. Louis sta govorila proti obdržanju odbora za otroško delo, to-

FRANCIJA BO PREUSTROJILA ARMADO

Vnanji minister se poteguje za zveze. — Blum obeta vse odredbe za varnostno jamščino.

PARIZ, Francija, 27. avgusta. — Medtem ko se francoski vojaški in politični voditelji posvetujejo o sredstvih in ptihi, kako bi se mogla Francija varno postaviti proti ojačenju nemške armade — nek vojaški izvedenec ceni armado, ki jo bo imela Nemčija po novi Hitlerjevi odredbi, na 2,040,000 mož — so vodilni državniki objavili izjave, ki kažejo na resnost položaja.

Izjava ministrskega predsednika Leona Bluma pravi, da bo Francija za svojo varnost odredila vse potrebno, ker se zaveda in ne bo nikdar pozabila, da se narod, ki zanemarljivo svoja obrambna sredstva izpostavlja napadom in ustvarja nevarnost za svetovni mir.

Zračni minister Pierre Cot je naznanil, da bo prihodnje dni nastopil nadzorovalno potovanje, da bo mogel kabinetu in poslanski zbornici predložiti načrte za proučitev zračne sile.

Popoldne se je vnanji minister Delbos zaporedoma razgovarjal s poljskim, čehoslovanskim, jugoslovanskim in romunskim poslanikom. Iz tega je razvidno, da si hočejo te države medsebojno pojasniti stališče glede premenjenega položaja, ki je nastal vsled nove Hitlerjeve odredbe, s katero je podaljšal vojaško službo od enega leta na dve leti.

MIŠ, VRABEC V DRUŽBI KAČ

BOONTON, N. J., 27. avgusta. — Ljudje z velikim zanimanjem gledajo v izložbeno okno neke športne trgovine. V oknu se namreč nahajajo v isti kletki miš, vrabec in dve strupeni kači.

Trгоvec Clifford F. Smith je prvotno miš in vrabca namenil za hrano kačam. Toda kače niso bile lačne.

Miš, ki je bila spočetka plaša, sedaj skače okoli kač in vleče za njihove repe, vrabec pa kljuje na njihovih glavah, kadar se le preveč dvignejo.

Miš in vrabec dobita vsak dan hrano. Smith je mnenja, da kači čakata na svoja dva prijatelja, da se odebilita.

da 233 delegatov se je izreklo proti 109, da ostane še dalje ta odbor in bo njegova naloga, da se še dalje bori proti sprejemu postave o otroškem delu.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PALESTINA SE BO POMIRILA

Arabski najvišji svet je zadovoljen s predlogom Iraka. — Zaprti Arabci morajo biti izpuščeni.

JTRUZALEM, Palestina, 27. avgusta. — Kot pravi neko poročilo, je arabski najvišji svet, ki vodi splošno stavko proti naseljevanju židov zadovoljen z mirovnim predlogom iraškega vnajega ministra Nuri paše Saída.

Said je predlagal, da je stavka preklicana, ako angleški visoki komisar sir Arthur Grenfell Wauchope obljubi, da bo židovsko naseljevanje v bodoče vstavljeno in da bodo arabski agitatorji, ki so bili v 18 terorističnih mesecih zaprti in poslani v koncentracijske taborje, zopet izpuščeni na svobodo.

Arabski najvišji svet je že sklenil, da povabi iraškega diplomata, da naj na svojem povratku iz Egipta obišče Jeruzalem, da se z njim posvetuje o njegovem predlogu, ki je bil baje sestavljen sporazumno s sir Wauchope.

Ameriški senatorji Royal Copeland iz New Yorka, Daniel Hastings iz Delaware in pa Warren Austin iz Vermonta so se na svojem poučnem potovanju po Palestini zglasili pri židovski agenciji, da bi bili poučeni o sedanjih nemirih.

JAPONSKA STAVI ZAHTEVE

SANGHAJ, Kitajska, 27. avgusta. — Japonska topničarka Hira pluje po Jangee reki, da nameri svoje topove na Čungking, ko bo stavila kitajski vladi nove zahteve, ker so Kitajci v Čentu ubili dva japonska časnika.

Kitajska množica je napadla japonsko časnika. V ustretila. Vsled tega so se odnošaji med Kitajsko in Japonsko zopet poostri, navzile temu, da je kitajski vnanji vrad povdarjal, da je bilo ustreljenih šest kitajskih policistov, ki so skušali braniti oba Japonca in je bilo poleg tega še ubitih pet kitajskih demonstrantov.

Množica je porušila hotel, v katerem sta Japonca stanovala, v protest proti japonski nameri, da vstanovi v Čunkjangu konzulat.

TOKIO, Japonska, 27. avgusta. — Poročilo iz japonskega glavnega vojaškega stana v Hsinkingu v Mančukuo naznaja, da je bil v obmejnem spopadu pri Tungningu ubit nek ruski kavalerist.

MOSKVA, Rusija, 27. avgusta. — Sovjetska vlada je pri japonski vladi protestirala, ker japonski poizvedovalni aeroplani letajo nad ruskim ozemljem ob mančukvanski meji,

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za izvozništvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

USMRČENJE V MOSKVI

V Moskvi je bilo obsojenih na smrt šestnajst zarotnikov, ki so baje priznali, da so kovali zaroto proti ruskemu diktatorju Stalinu ter so bili v zvezi z bivšim boljševiškim voditeljem Leonom Trockijem, ki živi na Norveškem v izgnanstvu. Med njimi sta bila tudi Zinovjev in Kamenov, ki sta igrala svoječasno v sovjetski vladi veliko vlogo.

Štirindvajset ur po razglasitvi smrtnih obsodb je bilo vseh šestnajst zarotnikov usmrčenih.

Komunisti se na vse kriplje branijo očitkov, da je diktatura slična diktaturi ter da se Hitler in Stalin poslužujeta istih metod.

Če pa pomislimo, da je bilo zaradi atentata na sovjetskega uradnika Sergeja Kirova, bodisi usmrčenih, bodisi poslanih v ječo že nad dvesto oseb, pridemo nehoti do zaključka, da se skušata fašistična in komunistična diktatura na isti način iznebiti svojih političnih nasprotnikov.

Res je, da služi komunistična diktatura povsem drugim političnim in gospodarskim svrham kakor fašistična, in res je, da ima sovjetska diktatura vso pravico braniti se proti sovražnikom in nasprotnikom svojega sistema, res je pa tudi, da bi morala biti še vsaj nekakšna razlika med fašističnimi in komunističnimi metodami.

Kaj bolj človečanskega bi nič ne škodilo, pač bi pa le koristilo mednarodnemu ugledu sovjetske vlade.

Človeku, ki ne pozna ruskih razmer, ne more razumeti procesa in okoliščin, ki so bile v zvezi z njim.

Obtoženci so drug za drugim vstajali ter obtoževali same sebe.

Samoobtožbe so bile bolj temeljite kot pa obtožbe državne pravdnika.

Nihče se ni skušal opravičiti, nihče ni skušal olupšati svojega dejanja. Obtoženci so govorili o sebi z največjim zaničevanjem.

Zinovjev je naprimer rekel: — Nasprotoval sem politiki stranke ter tako globoko padel, da sem se znašel v fašističnem blatu.

To se da le na en način tolmačiti, namreč, da je bilo obtožencem obljubljeno, da smrtna obsodba ne bo izvršena, če se bodo sami obtožili.

Obtoženi David je naprimer zaklical: — Nobene besede ne bom izustil v svojo obrambo. Moja krivda je brezmejnja.

Sedaj ko je bilo usmrčenih šestnajst zarotnikov, so novi procesi na dnevnem redu.

Pred sodiščem se bo moral zagovarjati bivši sovjetski poslanik v Londonu, Gregor Soskolnikov. Z njim vred so nameravali povabiti pred sodišče tudi načelnika državne zaloge, Maikila Tomskega, pa se je medtem ustrelil.

Izredno zagonetna slika ruskih razmer.

Iz Slovenije.

ZAKONSKE TEŽAVE PRED SODNIKI

Mali kazenski senat je razpravljal o krvavem dogodku, ki se je primeril letošnje majske nedelje pred Kramarjevo gostilno v Logatcu. 24-letni ključničarski pomočnik Josip Papež, je tedaj nevarno obstrelil moža svoje 22-letne prijateljice Zore, Viljema Jedrina, ko je prišel ženo prigravljati, naj se vrne z njim na njen dom v Domžale. Pravzaprav je ta dogodek pomenil le majhno epizodo v komaj enoletnem, ne prav srečnem zakonu Jerinovi. Natakarec Zora je pobegnila svojemu možu zaradi majhnega nesporazuma s Papežem, s katerim se dotlej nista dolgo poznala, vendar pa sta kratke dneve po pobegu preživele v tesnejših stikih in prenočila v Logatcu v isti sobi, vpisana v hotelsko knjigo kot mož in žena. To ozadje je dalo državnemu tožilecu povod, da je Papeža obtožil nameravane usmrtitve Zorinega moža. Tembolj, ker sta Papež in Zora, ki je doma iz Vipavskega, takoj po dogodku izginila čez mejo v Italijo. Ko sta pa tam po pismenih obvestilih svojih sorodnikov zvedela, da strela niso smrtno zadeli Jerine in da je bil le lažje poškodovan v levo stran vratu, sta se vrnila, misleč, da se jima ni bati kazni. Papež se je celo sam javil ljubljanskemu sodišču.

Na razpravi je Papež zatrjeval, da z Jerinovo nista gojila ljubezen, da pa mu je ona pozožila o svojem nesrečnem zakonu in ga prosila, naj ji pomaga, da se reši moža. Priznal je svojo krivdo za nesrečni dogodek v Logatcu in toliko, da je nepredvidno ravnal z orožjem, ko se je bal, da ne bi razburjeni Jerina storil kaj nepredvidnega svojemu ženi ali pa njemu. Samokres se je sprožil sam, ko ga je Jerinova, braneč se svojega moža, potegnila za roko. Oba Jerinova pa sta izpovedala popolnoma drugače. V preiskavi pa se je izpovedal Jerinove žene, ki je zatrjevala, da ji je mož grozil z nožem, popolnoma strinjala z izpovedjo obtožence. Danes sta oba izpovedala, da se tedaj niso prav nič pripravili, ko se je nenadno pojavil Papež in ostrelil moža. Jerinova je celo pristavila, da je prej napačno opisovala dogodek, ker jo je Papež k temu nagovoril. Proti zaprilegi pričevanja obeh zakoncev je ugovarjal Papežev branilec dr. Krejči, češ, da je Jerina sam v preiskavi, ker je pred kratkim z nožem "oprasikal" svojo ženo, ko mu je spet delala preglavice s površnim razumevanjem zakonske zve-

stobe. Oba pa je dokazala neverodostojnost svojih izpovedi s tem, da je v preiskavi govorila tako, kakor ji je svetoval obtoženec, danes pa tako, kakor ji je morda svetoval njen mož, h kateremu se je po svojem izletu v Italijo vrnila.

Sodišče je razsodilo, da je Josip Papež zakrivil prestopke lahke telesne poškodbe in ga je obsodilo na 10 mesecev strogega zapora, v katerega se mu vsteje pripor in preiskovalni zapor. Obtežila je bila okolnost, da bi bila mogla postati poškodba Jerine smrtonosna in da je pripisati le slučaj, da ni bil poškodovan važnejši del telesa. Obtoženec je prijavil priziv zaradi previsoke odmere kazni, državni tožilec pa revizijo in priziv.

NESTANEK FRANCA KOROŠČA OSTANE NEPOJASNJEN

Pred mariborskim velikim senatom je stal 32-letni Aleks. Pers, da je v noči na 16. oktobra lani oropal poštnika Franca Korošča iz Tulincev in ga vrnil pri Mariboru v Dravo. Obtožnica, ki je opisala burno preteklost obtožence, mu je očitala, da je Korošča ugrabil 20,000 Din. Za Korošcem ni sledu.

Razprava je trajala pet in pol ure. Veliki senat pa je Persa oprostil vsake krivde in kazni, ker ni bilo direktnih dokazov za njegovo krivdo. Državni tožilec je prijavil proti sodbi priziv na višjo instanco.

ODPUSTI DELAVSTVA

Gradbeno podjetje Nassimbenj pri Celju je odpustilo 100 delavcev, ki so bili zaposleni pri regulaciji Savinje, z utemeljitvijo, da zaenkrat ne more nadaljevati regulacijskih del zaradi spora z želez. upravo, ki zahteva napravo pragu v Savinji pri tremerskem železniškem mostu. Sedaj delajo samo v kamnolomu, kjer je zaposlenih kakih 40 delavcev, ki so prenehali stavkati.

KRVAV PRETEP 3 SUŠNIKOV

V Črni pri Kuharju je sedela okrog polnega litra družba fantov, med katerimi sta bila tudi brata France in Anton Sušnik iz Zage pod Volovljekom. Mirno so se pogovarjali in pili. Pred gostilno pa je prišel še tretji Sušnik in sicer Janez, ki pa z onima ni v sorodu. Gostilničar ga ni pustil med goste, ker je poznal Janeza, da vedno izjavo prepri. Janez je obljubil, da bo miren in bo takoj odšel. Ko pa je bil v gostilniški

NEMČIJA ZAHTeva OD AMERIKE MILIJONE

Iz Washingtona poročajo, da bo v kratkem obnovljen proces, pri katerem gre za povračilo 50,000,000 zlatih dolarjev Nemčiji, ki se poteguje za to bogastvo že od konca svetovne vojne. Zadeva se je obravnavala leta 1930 v Haagu in proces je bil odločen. Nanaša se na nemško sabotažo v Ameriki v začetku vojne. Amerika je takrat kratko malo zaplenila nemško premoženje. Med vojno so zletele v zrak tovarne streliva Black Town in Kingsland in uničene so bile ogromne množine streliva. Nemčija trdi, da je bila ta sabotaža delo zasebnikov, ne pa nemške vlade. Ameriško-nemška komisija je zbrala nove dokumente in razveljavila razsodbo mednarodnega razsodišča, ki je Nemčijo oprostil. Ameriška javnost napeto pričakuje obnovitve procesa.

Proces obuja spomine na vojninske afere med svetovno vojno. Ena izmed njih je tudi afera švicarskega državljanca Emila Gacha, ki je spomladaj 1915 odpotoval v Ameriko, kjer je začel pod krinko trgovskih poslov z vsvo vnujo vohunosti v prid centralnih držav. V New

sobi, mu žilica ni dala miru. Prišel je zbadati fante in jih izživati, najbolj pa Franceta Sušnika. Brat Anton je segel v besedo in miril. Janez pa je naenkrat potegnil nož in zamahnil proti Francetu. Nož je zdrznil ob obleki in samo opraskal Franceta po trebuhu. Anton, ki je prišel na pomoč bratu, pa je takoj dobil nož v plečo. Jezen je pograbil stol, udaril izzivača Janeza in ga pobila na tla. Konec pretepa je bil ta, da so morali Antona odvesti v Kamnik k zdravniku. Janeza pa precej zdelanega v bolnišnico, medtem ko je France najcenejše prišel iz pretepa.

Tudi v Krivčevem v Črni dolini so imeli opravka z vročokrvno trojico. Dva fanta iz Zgornjih Kalih sta s težkimi latami premlatila Gregorja Spruka iz Gozda. Pobila sta ga po tleh in revež je dobil 5 cm dolgo rano na čelu, po vsem telesu pa ima krvave podplutbe. Štiri dni je ležal doma in bljuval kri. Kaj je bil vzrok temu fantovskemu obračunavanju, tega iz pripovedovanja fantov samih ne moremo zaključiti, ker pri vsakem takem ravnanju v kavsu so vsi nedolžni: tisti, ki je bil tepen in tisti, ki je imel nož v roki.

Yorku je ustanovil trgovsko družbo in pod njenim plaščem je organiziral sabotažo na veliko. Nihče v Ameriki ni slutil, da se skriva v premožnem trgovcu nemški mornariški častnik, ki je delal s svojo "trgovsko" korespondenco nemški armadi neprecenljive usluge. Poskrbel je, da je bila potopljena cela vrsta zaveznških trgovskih ladij in da je zletelo v zrak mnogo municijskih skladišč. Slednjič je bil pa Gache ali s pravim imenom kapetan korvete Franz von Rintelen na povratku v Evropo aretiran in zaprti so ga v Tower. Ko je napovedala Amerika centralnim državam vojno, so ga izročili ameriškim oblastem in obsojen je bil na 4 leta ječe. Potem je bil opetovano proglašen za mrtvega in končno ga je Wilson pomilostil. Vrnil se je v Nemčijo kot vojni junak.

Afera tega pogumnega moža igra v procesu zelo veliko vlogo, kajti Amerika dokazuje, da je delal Gache neposredno po navodilih nemške admiraltete, ne pa kot zasebnik. Rintelen sam je v svojih spominih potrdil, da je imel za sabotažno dejanja uradno pooblastilo, do čim ga smatra admiralteta za begunca, ki se je šel v Ameriko zavedel svoje domovinske dolžnosti. Sodni dvor bo odločil, katera trditev odgovarja resnici.

MILO IN SMRT

Neki holandski statistik pravi, da je odkril prav tesne zveze med porabo mila v posameznih deželah in umrljivostjo njih prebivalstva. Leta 1907, so na Angleškem na primer porabili 36,000 ton mila in umrljivost je znašala tedaj 14 na tisoč. Lansko leto je znašala poraba mila tam 50,000 ton, umrljivost pa 12 na tisoč. Na Danskem je lani vsak prebivalec porabil povprečno 682 g mila, v Nemčiji 640 g, na Angleškem 549 g, v Italiji 458 g, v Franciji 360 g. Umrljivost je znašala v istem času na tisoč prebivalcev na Danskem 10,8, v Nemčiji 11,1, na Angleškem 12, v Italiji 14, v Franciji 15,6.

Potrebujem 10 mož

za delati drva. Plača \$1.50 od corda. Lep gozd v ravnini. Nova kempa. Plača vsaka dva tedna. Pridite ali pišite.

MIKE BRADLEY
ROCK RIFT, N. Y.

Peter Zgaga

TAKE SO

Vdova, ko jo imam v mislih, ni bila sama, ampak je imela dvajsetletno hčer, ki je bila prava podoba svoje matere. Visoka, lepa in vitka, no pa saj veste, kakšna so dvajsetletna dekleta. Od zore do mraka sanjajo o ljubezni, od mraka do zore pa o zakonskem stanu.

Sanjala je in sanjala, in slednjič ga je izbrala. No, pa saj ga vsaka izbere. Mlad in čeden fant je bil.

O vseh podrobnostih sta se razgovorila, edinole mater je bilo še treba vprašati.

— K materi pojdi in jo prosi za mojo roko, — je svetovale dekle. — Saj je dobra. Gotovo nama ne bo delala zaprek.

Nič kaj prijazno ga ni pogledala, ko je boječe vstopil in izjecljal, da se imata z njeno hčerjo rada, da bi jo rad vzel in tako dalje.

— To je že vse lepo in prav, — je pritrdila mati, — toda čere ne bom dala vsakemu kar tjavendan.

Čeden je bil, mlad in postaven. Na prvi pogled je bila zadovoljna z njim. Treba je pa vpoštevati še vse druge reči, kadar gre za usodo in življenjsko srečo ljubelega otroka.

— Koliko zaslužiš? — ga je reško vprašala.

— Petindvajset dolarjev na teden. Če delam ovtarjam, tudi po trideset.

— Koliko si star in kako dolgo že delaš pri enem gospodarju?

— Poleti jih bom trideset. Delati sem začel, ko sem bil star osemnajst let in od tistega časa nisem spreminjal službe.

— Ali imaš kaj prišparanega?

— Imam. Tri tisoč sedemsto dolarjev. Tukaj so bukvice. — Že verjamem. Ali kaj pišeš?

— Vodo pijem in mleko. Toda najraje vodo. Nekoč, ko sem bil še čisto majhen, sem pilsil pivo, pa mi ni prijalo.

— Ali kvartas?

— Ne, ne kvartam, saj kart sploh ne poznam. Samo domino znam igrati. Toda ne višje kot po pennyju partijo.

Presunljivo ga je pogledala kot da bi ga hotela prodreti z očmi. Fant je vzdrljal njen pogled, kajti govoril je golo in čisto resnico.

In tudi vdova je vedela, da ne laže, kajti vsak možki, ki misli, da bo žensko nalagal, je prokleti tepec.

— Ali kadiš? — je poizvedovala dalje.

— Nak. Ne fajfe, ne cigaret, ne čigar. Čik se mi pa stidi.

Vdova se je globoko zamislila. V fantu je vstalo upanje:

— Ne bo mi odrekla hčere.

In bojazljivo je vprašal:

— Torej smem upati, da mi boste dali hčer?

— Ne, je vsekala ostro.

Fantu se je zmrgilo pred očmi.

Nato se je pa veselo zasmejala in ga potegnila v naročje.

— Ti boš moj, moj, samo moj, — mu je med poljubom šepetala na uho. — Takega fanta kot si ti, ne izpustim za nobeno ceno, za ves denar na svetu. Prihodnji teden bo poroka, da veš. Prihodnji teden. V tebi sem dobila moškega, po kakršnem sem vse življenje hrepenela. Hčer bom še nocoj povedala, naj si drugega poišče, če se hoče moštiti.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 43.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 82.80	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 164.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 328.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.85
\$15.—	\$16.—
\$20.—	\$21.—
\$30.—	\$31.25
\$50.—	\$51.50

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

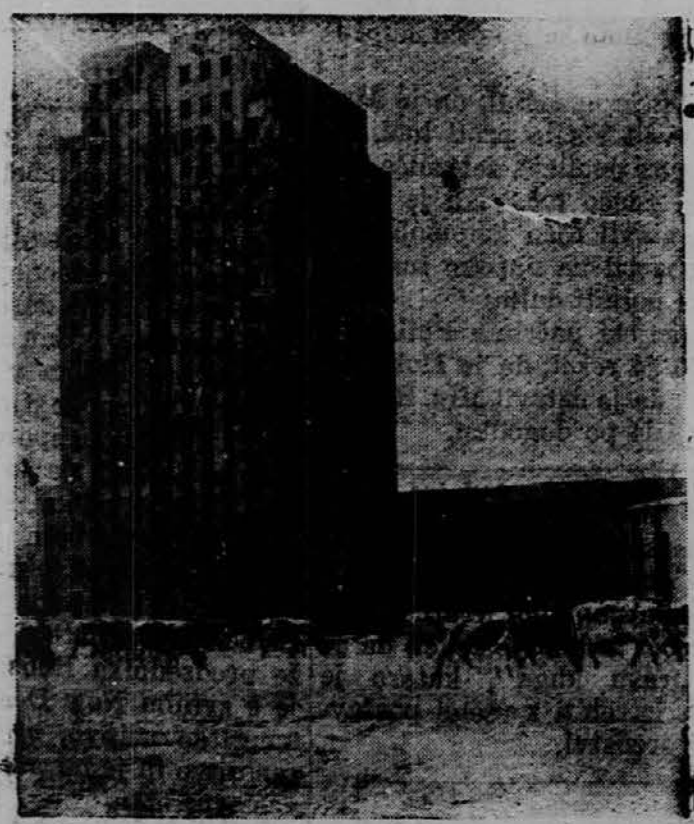
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ŽIVINA PRED KAPITOLOM

V Bismarek, North Dakota, so privedli več govedi s farm, ki jih je uničila suša. Živina se pase na travi pred državnim Kapitolom.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠČENKO: PREDSTAVA V KINU

Nočem reči ničesar proti gledališču, ali kino je pa še imenitnejši. Bolj praktičen je nego gledališče. Ni treba na primer človeku odlagati površne obleke in tako si prihraniti zmerom deset kopejk. Tudi se ni treba briti — v temi ti ne vidi nihče v obraz.

Samo, težko je priti v dvorano. Zelo težko je. Lahko ljudje koga do smrti zmečkajo. Ali vse drugo je zelo imenitno. Celo ne naporno. Na god moje soproge sva oba šla skupaj v kino.

Kupila sva vstopnice in začela čakati.

Bilo je veliko ljudi tamkaj in gospodična pravi: "Noter!"

Množica je planila k vratom, ki so se zagodila.

Tisti, ki stali zad, so pehali spred stojee, ki pa niso mogli naprej.

Mene pa je hipoma stisnilo in me zaneslo na desno.

Batjuška, sem si mislil, ne bi rad zdrobil duri.

"Meščan — sem kričal — ne tako hitro, za božjo voljo, lahko zdrobite z menoj vrata."

A nevzdržno so pehali naprej. Od zadaj me je sunil neki vojak posebno brezobzirno. Prebodel mi je, pasja duša, naravnost hrbišče.

Branil sem se tega hudičevega bojvnika. "Pustite meščan — sem dejal — svoje arabske šale."

Nenadoma me je nekaj dvignilo kvišku in me udarilo s črepijo ob vrata.

Tako sem si mislil, zdaj so pa začeli z občinstvom po vratih mlati.

Hotel sem priti v stran od teh vrat. Začel sem si s glavo utirati pot. Niso me pustili skozi.

In tedaj opazim, da sem obvisel s hlačami na kljuki.

Kričijo vame:

"Rešite se tovariši! Zad stojee hočejo tudi noter."

In kako sem se hotel osvoboditi, ko so pa neprenehoma suvali in nistem mogel ganiti z nobeno roko.

"Postojte vendar," sem kričal, "hudiči! Pustite, ne vlečite mi hlače dol. Dovolite, da se človek pred vsem reši kljuke. Hlače se vendar trgajo."

A niso me poslušali. Vedno dalje so se pehali.

"Gospodična," sem rekel, okrenite se vsaj za božjo voljo! Proti moji volji me bodo stresli iz hlače."

A gospodična stoji že sama čisto blede v obraz, hrope in se prav nič ne zanima, da bi gledala name.

Nenadoma je bilo k sreči zopet bolje.

ABESINSKI ODMEVI

Kaj poročajo holandski zdravniki z abesinskih bojišč.

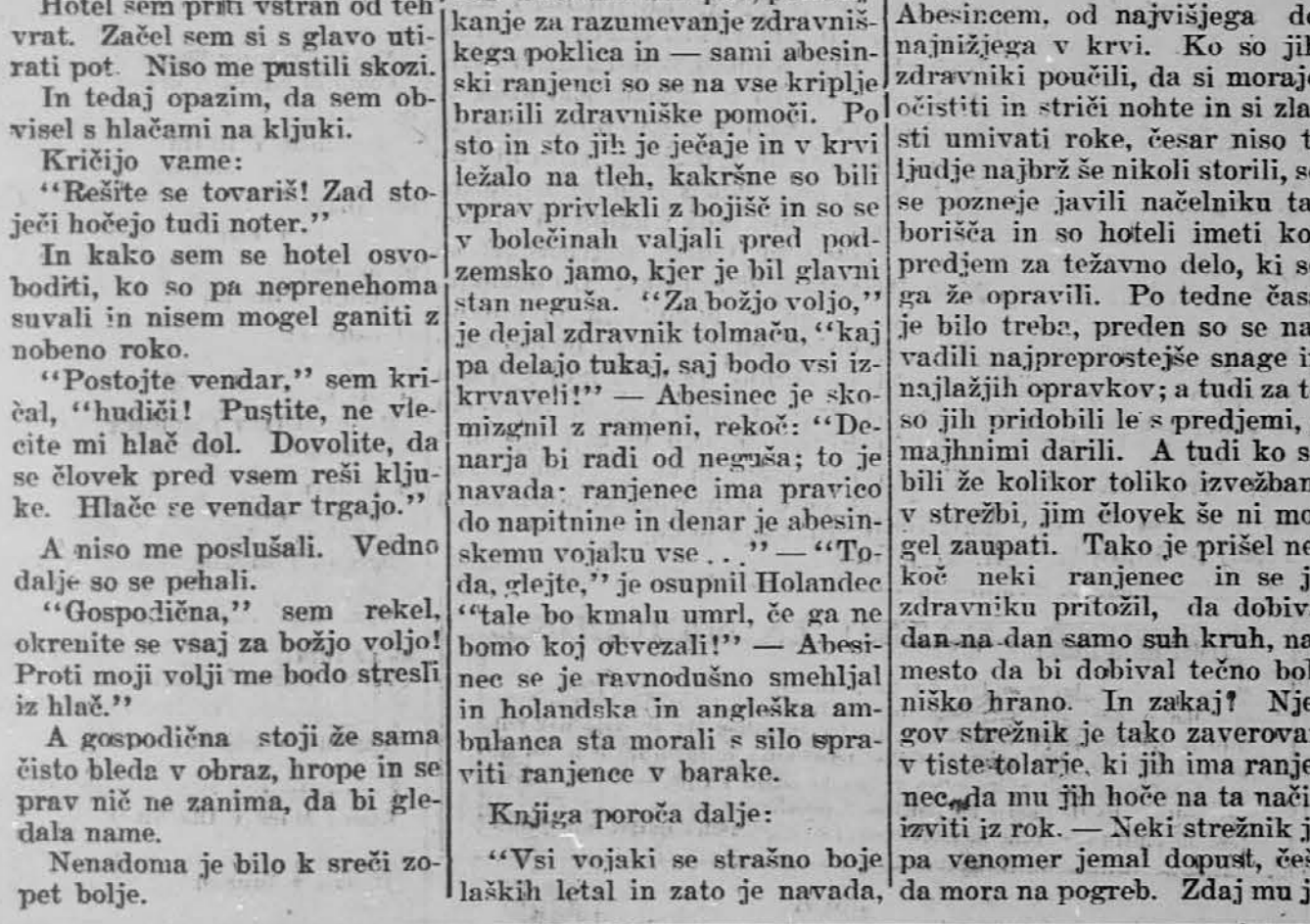
V abesinski vojni je bilo pri Rdečem križu devet holandskih zdravnikov. Ko so se zdravi vrnili domov, so začeli pisati spomine na abesinsko vojno in izšla je že tretja knjiga teh spominov. Ni čudno, da vedo zdravniki toliko, saj so bili med abesinsko vojno povsod v Abesiniji in so se seznanili z vsemi plemeni in vsemi njihovimi običaji. Že koj v začetku prve knjige je značilen stavek za ondofne razmere. "Kaj pa hočete tu," so dejali častniki, "ranjence boste zdravili? Pri nas ni te navade. Za ranjence skrbi pri nas Bog in hijene..."

Veliko neprimliko so imeli evropski zdravniki v Abesiniji. Predvsem jih je ovirala netočnost državnih ukrepov, pomanjkanje za razumevanje zdravniškega poklica in — sami abesinski ranjenci so se na vse kriplje branili zdravniške pomoči. Po sto in sto jih je ječaje in v krvi ležalo na tleh, kakršne so bili vprav privlekli z bojišč in so se v bolečinah valjali pred podzemsko jamo, kjer je bil glavni stan neguša. "Za božjo voljo," je dejal zdravnik tolmač, "kaj pa delajo tukaj, saj bodo vsi izkrevavili!" — Abesinec je skomizgnil z rameni, rekoč: "Denarja bi radi od neguša; to je navada; ranjence ima pravico do napitnine in denar je abesinskemu vojaku vse..." — "Toda, glejte," je osupnil Holanec, "tale bo kmalu umrl, če ga ne bomo koj ohvezali!" — Abesinec se je ravnodušno smehljaj in holandska in angleška ambulanca sta morali s silo spraviti ranjence v barake.

Knjiga poroča dalje:

"Vsi vojaki se strašno boje laških letal in zato je navada,

ODHOD PROSTOVOLJCEV NA FRONTO

Španski prostovoljci, moški in ženske, namenjeni v Guadarrama gorovje, odkoder preti Madridu največja nevarnost od fašistov.

umrl stari oče, je dejal, sestra in tako dalje, tako da mu je na ta način izumrla že vsa družina. — Toda: dognali smo, da je hodil vsak dan na trg in si ondi služil denar kot hekim ali zdravnik. Prav na debelo je kradel razna zdravila in odvajalna sredstva in jih prodajal za drag denar.

Znan je konec holadskega oddelka Rdečega križa. Ko je bila izgubljena bitka pri jezernu Ašangu, in so se Italijani zmeraj bolj bližali, so nastali v Desijah hudi nemiri. Oborožene tolpe so se plazile ponoči krog lazaretov in Evropeci si niso bili nič več svesti življenja. V takih prilikah si niso mogli pomagati drugače, ko da so nekaj stotin ranjencev prepustili oskrbi domačinov in francoskih redovnikov. Vsi holandski zdravniki, ki so ves vojni čas res požrtvalno skrbeli za ranjence vseh vrst, pa so komaj še prinesli domov celo kožo, a drugega prav ničesar ne.

PRIJETNA JETNIŠNICA

Jetnišnica v Sao Paulu stoji na griču in jo obdajajo od vseh strani vrtovi. Njeni hodniki so širši in bolj razsvetljeni nego v večini hotelov. Vsak jetnik ima celico zase in ta celica je velika kakor normalna spalnica. Skozi okna prihaja vanjo vonj oranžnih dreves. Tla se bleščejo kakor kovina in so iz čistega plemenitega brazilskega lesa, ki ga v Londonu in v New Yorku uporabljajo za parkiranje plesnih dvoran. V vsaki celici je tekoča voda. Kujišnica v zavodu obsega nad 7000 del.

Med pazniki in jetniki vlada najboljšje razmerje. Neki časnikar, ki je obiskal to razkošno ječo, pripoveduje, da je bil neki paznik naravnost zadet, ko ga je obiskovalec vprašal, ali je med prebivalci ječe mnogo tatov. "Kaj pa mislite!" je menil mož. "Brazilci so pošteni ljudje. Skoraj vsi ti možje — pokazal je na jetnike, ki so se na dvorišču po vojaško vežbali — so morilci."

Vsi jetniki se uče kakšnega rokodelstva. V zavodu imajo mizarke, tapetniške, knjigoveške, čevljarke in risarske delavnice. Kaznjenci nikakor niso odrezani od sveta. Vsak drug teden lahko sprejemajo svoje sorodnike in prijatelje. Polovico tega, kar zasluži jetnik pri svojem delu v kaznilnici, lahko izda za cigarete, parfemirano milo in podobne malenkosti, drugo polovico mu hranijo in izročijo tisti dan, ko kaznilnico zapusti.

Hrana je okusna in bogata; juha, meso, riž, fižol, kava, kruh in druge stvari so takšne kakovosti, kakršne ne poznajo pri nas niti v boljših hišah. Kuhinje so nad vse snažne in obložene z belimi ploščami, bolnišnica, lekarna, laboratorij so isto tako moderni. Zobni tehnik v kaznilnici, ki je sam kaznjene, je bil v prostotsti v svojem poklicu nad vse uspešen, napravil je le napako, da je pri nekih volitvah v neki debati svojega sobesednika v razburjenju ustrelil. Najvišja kazen znaša 30 let, toda tretjino vsake kazni običajno spregledajo.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

EROMANI

- (Nadaljevanje.)
- JAGNJE**, 110 strani. Cena broš. .40 Vez.35
trdo vezano35
V knjigi je poleg naslovne 8 povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmid.
- JERNAČ ZMAGOVAČ**, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani. Cena50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znane poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.
- JUAN MISERIA**, spisal H. L. Coloma, 168 str. Cena60
Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo ponedelžnem obsojenega Juana Miserije. V osebi brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.
- JURČIČEVI ZBRANI SPISI**
6. zv. Doktor Zober — Tugomer Cena 1.—
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so naprimerne, se čtivo za dolge zimске večere. Njegovi originalni, dovtipni krjaveji, skrivnostna pojava desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepoznatnih obrazov bodo večno živel.
- JUTRI**, spisal Andrej Strug, 85 strani. Cena trdo vezane75
Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovu tihemu junaštvu.
- KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS**, spisal Jules Verne, 65 strani. Cena45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, potet v stratosfero itd.
- KAZAKI**, spisal L. N. Tolstoj, 308 strani. Cena75
Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega napoldivnega plemena, ki je živel in deloma se vedno živi svojevrsno življenje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih doživljanj od začetka do konca.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL**, spisal Jakob Alešev. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena60 vsak zvezek. Vsi trije.....1.50
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednjič pribral v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.
- KMEČKI PUNT**, spisal Avg. Šenoa75
Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Začniti kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni z užitkom prečita!
- LA BOHEME**, spisal H. Murger. 402 str. Cena...90
Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je svetovno znano delo.
- LISTKI**, (Ks. Meško), 144 strani70
- LOV NA ŽENO** spisal J. O. Curwood, 194 strani. Cena80
Skrajno napet roman iz modernega življenja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim zanimanjem prečita do konca.
- MALI LORD**, spisala Frances Hodgson Burnett, 193 strani. Cena80
Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane odličnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna razlik med bogatimi in revni, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.
- MALENKOSTI**, spisal Ivan Albrecht, 120 strani. Cena30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.
- MATERINA ŽETEV**, 240 strani. Cena60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.
- MILIJONAR BREZ DENARJA**, spisal C. Philips Oppenheim, 92 strani. Cena75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celem svetu.
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI**
Spisal Janko Kač, 119 strani. Cena60
- MIMO ŽIVLJENJA**, spisal Ivan Cankar, 230 str. Cena80
- MLADA LETA**, (Jan. K. Jurek), 188 str.60
- MLINARJEV JANEZ**, Cena50
Defanje te povesti se vrši ob koncu arednega veka in sicer v času, ko so bili Tehtarjan povišani zaradi svojega junaštva v plemiški stan.
- MOŽJE**, spisal Emerson Hugh, 209 strani. Cena1.50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
- MOJE ŽIVLJENJE**, spisal Ivan Cankar 168 str. Cena75
Ivan Cankar je prvi naš pisatelj, ki je pristno slovenski in opisuje duševnost, slovenski mora slehernega globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.
- NADEŽNA NIKOLAJAVNA**
Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena35
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi poti omagajo.
- NA KRVAVIH POLJANAH**, Matičič, s slikami Cena 1.50
- NAŠA VAS**, spisal Anton Novačan, 224 strani. — Cena 1.—
V zvezku je devet črtic povesti iz naše lepe štajerske. Pisatelj Novačan je nedosigljiv mojster v opisovanju značajev.
- NAŠA LETA**, spisal Milan Pugalj, 125 strani. — Cena vez.70 Broš.50
Knjiga vsebuje drvenast povesti pisatelja Pugalja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta kot le malokdo.
- NAŠI LJUDJE**, spisal Alois Remec, 94 strani. Cena40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.
- NOVA EROTIKA**, spisal Ivan KOZMAN. Trdo vezana, 115 strani. Cena70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".
- PESMI V PROZI**, spisal Chas. Baudelaire, 112 strani. Cena80
Verna slika pretežnega velkomestnega življenja in spominov nanj.
- PINGVINSKI OTOK**, spisal Anatole France, 282 strani. Cena60
To je satira na francoske pretekle in sedanjne razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljalci.
- PLAT ZVONA**, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, naznač "Misel v megli" in "Brezdno".
- PISANE ZGODBE**, spisal Janko Kač, 113 str. .. .60
"Med Padarji in Zdravniki" ter "Pisane Zgodbe" je spisal naš poljudni pisatelj Kač, ki se je posebno proslavil s svojim znamenitim romanom "Grun". Prva knjiga vsebuje 24, druga pa 18 kratkih in zanimivih povesti.
- POSLEDNJI DNEVI POMPEJA** (2 zv.) 1.25
- POPOTNIKI**, spisal Milan Pugalj, 95 strani. Cena60
V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugalj deset črtic iz našega domačega življenja.
- POVESTI IN SLIKE**, spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.
- PRAVICA KLADIVA**, spisal Vladimir Levstik, 144 strani. Cena50
Povest iz vojne dobe, ko se je v arci vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opisl. Z osvobođenjem domovine, uoseže tudi povest svoj višek.
- PRED NEVIHTO**, spisal I. Turgenjev, 96 str. Cena35
Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.
- PRIHAJAČ**, spisal Fr. Detela, 157 strani. Cena60
Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.
- PRI STRICU**, spisal Gangl, 111 strani60
- PRODANE DUŠE**, spisal Joža Likovč, 160 str. Cena60
Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.
- PTICE SELIVKE**, Rabindranat Tagore. Trda vez, 84 strani. Cena75
Prgevorci, eseji in misli slavnega indijskega pisatelja.
- RANJENA GRUDA**
Spisal Ivan Albrecht, 103 strani. Cena.... .35
Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svoji aktualni vsebini, ki razmotira pereče moderne probleme in posega v družbeno delo v vojno in povojno dobo.

Naročilom je priložiti aenar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 al: 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

34 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Ta poroka je bila prisiljena in vsled izsiljene obljube naj bi bil celo življenje sam in brez sreče? In vendar nisem ničesar storil, da bi kaj takega zaslužil. Tako, Helga, to je gola resnica. Taka je v resnici moja dobičajnost. Žal mi je, da sem ti moral vse to odkriti, pa četudi mi to odtuji tvoje srce, moram pri vsem tem skušati, da si obdržim tvoje spoštovanje."

Helga nekaj časa molče sedi. Nehote je čutila, da je govoril resnico. Mogoče je prvič v svojem življenju občutila, da v njej nekaj vstaja, kar je govorilo za njenega očeta. Toda tega občutka se brani, ker je bil v njej temen strah in ta strah je slednjič narekoval besede

"Toda zahtevati vendar ne moreš, da bi vzela v svojo hišo tvojo drugo ženo? Tega ne morem, nikdar!"

"Ne, Helga, tega od tebe tudi ne bi nikdar zahteval. Z menoj ni moja žena — še pred dvema letoma je umrla, toda pripeljal sem ti sestro, mlado sestro, ki je samo dve leti mlajša od tebe in ki tudi ve šele nekaj tednov, da ima sestro. Od kar pa to ve, hrepeni v ljubezni po tebi, in upam, da jo boš saj sprejela brez jeze."

Helga se zelo zžane. Nekaj ljubeznivega in gorkega se je hotelo oprijeti njenega mladega, umetno zatrinega srca. Sestra? Sestra ima? Sestro, ki hrepeni po njej? Ali je to mogoče? Z roko si potegne preko čela.

"O, to je kaj drugega! Seveda je tvoja druga hči otrok druge žene, toda pri tem je nedolžna. Da, dobrodošla mi bo, kakor si mi vse stvari popisal, moram mulejše soditi o tem, da si prelomil svojo obljubo — verjamem ti!"

Primo jo za roko in je gorko stisne.

"Hvala ti, Helga. In bodi prepričana, da sem navzlic temu, da sem prelomil obljubo, še vedno mož, ki je imel v sebi čast in je svojo besedo vedno držal. Toda noben pameten človek te obljube ne bi držal za sveto. Da pride moja hči Gonda na grad Santen, ako bom jaz tukaj živel, je samo po sebi razumljivo, kajti biti mora tam, kjer sem jaz. Teta Kati bi jo rada obdržala pri sebi, toda kot rečeno, midva ostaneva skupaj. Ako tedaj hočeš da vodim tvoje posle, moraš oba vzeti. Seveda bova z Gondo živela na svoj račun. Četudi: ne bom plačeval hrane in stanovanja — saj bom za tebe delal — bom pri vsem tem vse ostale izdatke za sebe in za Gondo plačeval iz svojega žepa."

Helge zalije rdečica.

"Toda, papa, to so vendar stvari, ki niso važne."

"Za mene so važne: svojo neodvisnost hočem obdržati."

"Seveda ne bom nikdar zahteval računa za kupčije, ki jih boš za mene slnil."

"Pa navzlic temu bom podal obračun do zadnjega vinarja, to se razume."

Helga obraz se zategne. Pogleda ga z velikimi očmi.

"Mogoče sem zaslužila, da smatraš to za potrebno. O tem ne bova več govorila. Da mi je moja sestra dobrodošla, upam, da ti ni treba več zagotavljati. In spremlja te bom k teti Kati, da bom sama prosila Gondo, da se preseli k meni na Santen. Kaj pa bi rekli ljudje, ako ne bi s teboj stanovala v moji hiši?"

Oče se dobrovoljno, pa premišljeno smeje.

"Kaj bodo mislili ljudje, me ne bo skrbelo. Toda zelo me veseli, da hočeš sama iti k Gondi in ji ponuditi svojo hišo. To bo njeno mehko, dobro srce ganilo. Imela te bo zelo rada, budi na to pripravljena."

Helga posluša te besede. Da jo bo imela zelo rada. Kaj pa se je zbudilo v njej, odkar je vedela, da ima sestro?

Kakor je bila Helga Rutarjeva hladna in nedostopna, pomorna in ošabna, nizek značaj navzlic temu ni bila. In že nekaj časa je opozila na sebi, da z mrzlim, brezčutim srcem ne more biti srečna. Mnogokrat si je želela, da bi bila srečna in to se je v njej zbudilo, odkar je poznala dr. Hannesa Leydena. Sama si ni dala računa o tem, zakaj je zadnje čase tako pogosto prostovoljno obiskala teto Kati kar se prej ni nikdar zgodilo. Teta Kati se je motila, ako je mislila, da je Helga prihajala, ker ni bila več pod vplivom svoje stare matere. Ne, temveč samo zato, ker je v hiši tete Kati stanoval dr. Leyden, zato jo je pogosto tja vodila pot. In sedaj se je zavedala, kaj je občutila za dr. Leydena, to bi jo napravilo dobro in mehko, ako — da — ako bi odgovarjal na njen občutek. O, ko bi to le storil, potem bi se mogla tudi veseliti svoje sestre, potem bi se v njej marsikaj razvnelo, kar se je v njenem srcu vedel vpliva stare matere zakrnilo. In ko bi slutil, kaj je občutila, ko bi opazil, da more dobiti lastni- co gradu Santen, tedaj bi moral priti in jo prositi za njeno roko.

Mogoče ne bi bila tako lahko pripravljena iti k teti Kati, ako ne bi upala, da bo tam našla dr. Leydena.

Dr. Leydena je ljubila, kolikor je znala Helga ljubiti. Mogoče pa njeni občutki niso bili tako hladni, kot se je vedno kazala, samo mogoče ni še nikogar srečala, ki bi ji mogel opreti srce. Kajti niti svoje stare matere ni mogla ljubiti, navzlic temu, da jo je stara mati oboževala. Stara mati je v njeno srce samo sejala sovraštvo in ošabnost do vseh ljudi, ker nikomur ni privoščila ljubezni svoje vnukinje. Sama je hotela imeti to ljubezen, zato je sejala sovraštvo do vseh, ki so ji prišli blizu. In vsled tega je Helgino srce občutilo praznoto. Toda ljubezen si je vendarle priborila pot do dr. Leydena. In ta ljubezen je v njeno srce pričarala že toliko toplote, da je mogla že nekoliko nakloniti svoji nepoznani sestri, da celo malo tudi očetu.

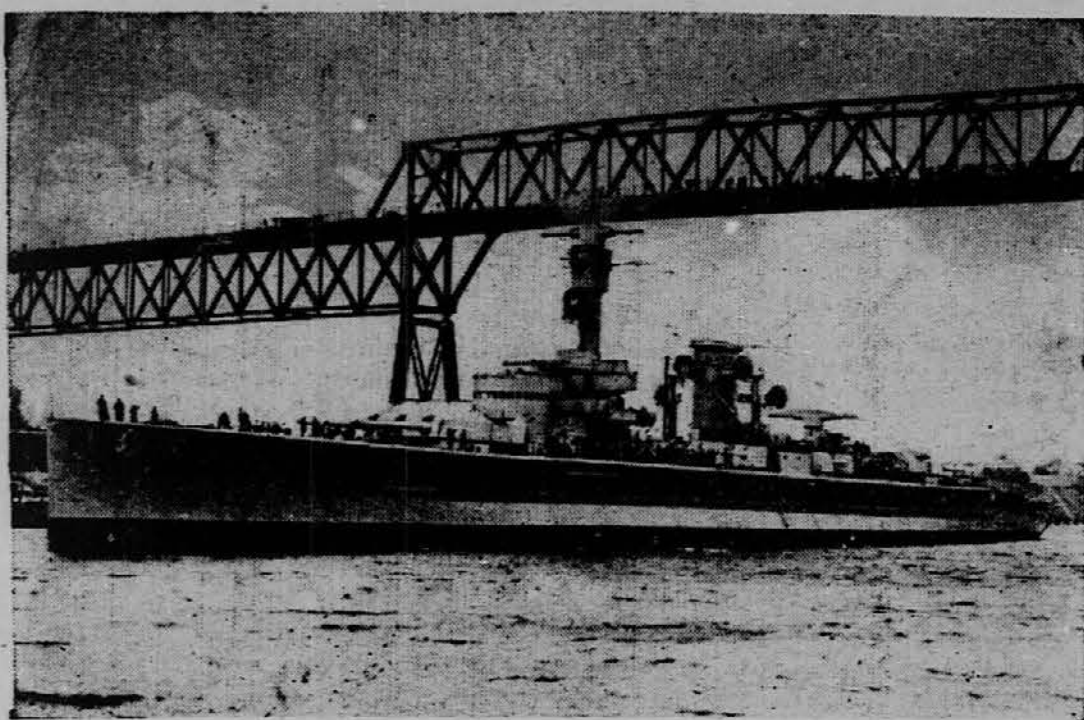
Nekoliko rdečice stopi na njeno blede lice.

"Torej te takoj sprejemem k teti Kati, papa."

Mikavž Rutar je bil vesel, da je vsaj to dosegel in v varovanju očetovskega občutka jo privije k sebi in jo poljubi na čelo. Toda občuti, da je v njegovem objemu otrpnila in ni kazala nikakega življenja. Ljubinkovanja ni bila navajena in na njenem obrazu se pokaže izraz, ki mu je povedal, da je še daleč od tami, ko bo v njem znala spoštovati očeta. Zato jo takoj zopet izpusti in si pravi, da mora nekoliko potpeti in si mora njeno ljubezen šele zaslužiti.

(Dalje prihodnjik.)

NEMŠKA KRIŽARKA "DEUTSCHLAND"

Ki je ena največjih bojnih ladij na svetu, pluje v pristanišče Ceuto v španskem Maroku, kjer je bila skovana fašistična vstaja.

SVOJO SMRT JE NAPOVEDALA

Na mlado, lepo Francozinjo Berto Broignardovo lahko res gledamo kot na Pythio in Aphrodito v eni osebi. Iz Lyona prihaja vest, da je to lepo dekletu napovedalo svojo smrt. To je gotovo zanimiv pojav in mnogi znanstveniki obžalujejo, da je Berta Broignardova že mrtva, ker bi bila predmet znanstvenih raziskovanj. Zdej ne moremo reči, ali je bila to pri nji izredna grafološka nadarjenost, ali pa samo čudna slutnja. Ni izključeno, da je imela večjo nadarjenost, nego samo grafološko. Zato se skoraj vsi veliki francoski listi bavijo v zvezi s prorokovanjem, da-li nima človek šestega čuta in da-li ni izredna nadarjenost B. Broignardove dokaz tega.

Njena mati je dobila pismo visokega državnega funkcionarja, ki pravi v njem: "To je bila zares Pythia in Aphrodita v eni osebi. To je najprikladnejše ime za to čudno bitje, ki se je žal tako zgodaj poslovilo od življenja na zemlji."

Ko je vstopila Berta Broignardova kot 14-letna deklica v pariški penzionat, je takoj opozorila vzgojitelja nase s svojo izredno nadarjenostjo. Ravnateljica penzionata se ni poznala. Mati ji je pokazala samo njegovo pismo in Berta je dejala: "Škoda, da ima ta mož grbo in da se mu med govorom zapleta jezik." Mat' se ji je smejala in ni vzela njenih besed resno. Dva dni po hčerkinem vstopu v penzionat je pa dobila mati pismo, v katerem ji piše hči med drugim: "Pomisli mamica naš ravnatelj ima res grbo in jeclja." Tedaj se je mati nad hčerkinim pismom zamislila. Hčerkin proroške besede so jo presenetile in obvestila je o tem zavod.

Berta je imela srečo, da se njena razredna učiteljica zelo zanimala za grafologijo. Zato je učiteljica tudi posvečala veliko pozornost njeni izredni nadarjenosti in je kmalu ugotovila, da spada lepa deklica med najbolj nadarjene grafologe, kar jih je sploh kdaj živel. Toda tudi v tem primeru se je zgodilo, kar se tako pogosto zgodi na svetu. Učiteljica ni opozorila učenjakov na izredno nadarjenost svoje gojenke in tega ji tudi zameriti ne moremo, kajti to se navadno dela. Vzgojitelji vzamejo izredno nadarjenost otrok na znanje samo v šoli, pozorno zasledujejo njihov razvoj in opozore na to starše, nikoli pa ne veščakov. Zato tudi Berta Broignardova vsa štiri leta v zavodu ni bila znana javnosti. Deloma je bila kriva tudi njena mati, ki ni želela, da bi prišlo ime njene hčerke v javnost. Toda kmalu potem, ko je Berta zapustila penzionat, je zaslovelo njeno ime v zvezi z zanimivim dogodkom.

Pri zelo bogatem pariškem bankirju Froissardu se je potegoval mlad mož za mesto hišnika in njegovo pismeno prošnjo so pokazali takrat že 18 letni Berti Broignardovi. In dekleta je takoj izjavilo, da je prosilec zelo nasilen. Zato ga niso sprejeli. Čez tri dni se je pa raznesla vest, da je bil isti mož aretiran zaradi poskusa roparskega umora. Na zaslišanju je izjavil, da bi bil umoril bankirja Froissarda, če bi ga bil sprejel v službo. Po tem dogodku se je javnost začela zanimati za Berto Broignardovo. Pozneje je dala dober nasvet policiji v Le Havre, ko je zasledovala nekega sleparja zaradi ponarejanja čekov. Prepričala je z analizo pisave zasnovani umor, pri katerem je šlo za zavarovalnico in pa sprejem pestunje k dojenčku, ki je čez tri dni pri neki drugi rodbini tako slabo pazila na otroka, da je padel skozi okno in se ubil.

Berta Broignardova je postala kmalu najboljše pomočnica velikih družb, slovečih državnikov in učenjakov. Nekega dne, ko ji je bilo že 21 let in je bila že sloveča lepota, ji je prišlo po naključju v materini prisotnosti v roke staro pismo. Berta se je samo ozrla naprej in izjavila: "Človek, ki je pisal to pismo, bo kmalu umrl." Mati je vzela pismo in njena groza se ne da popisati. Bilo je namreč pismo, ki ga je njena hči sama pisala pred leti. Dekle svoje pisave ni spoznalo, ker se je bila močno izpremenila. Na ponovno materino vprašanje je pa vztrajala pri svoji trditvi, da bo ženska, ki je pisala to pismo, kmalu umrla. In res je čez šest tednov Berta v Lyonu dobila hud angino in umrla. Tako je svojo smrt točno napovedala, ne da bi se tega zavedala.

IZUMIRAJOČA OBRT

V starem, dobrem času bi si ne mogel misliti moža, ki bi ne vihtel sprehajalne palice v rokah. Danes pa so palice prišle iz mode, kvečjemu v planinah, kjer jih človek res potrebuje, so že v rabi. Iz Londona poročajo, da so se tam nenadno zaprle delavice neke družbe, ki je izdelovala palice nič manj nego 104 leta.

Ta tvrdka, Henry Howells Co., je zalagala ves svet, od Islandije do Tibeta, s palicami. Mnogi izmed nameščencev, ki so sedaj na cesti, so bili zaposleni pri tej tvrdki že 20 let in več. Trije delavci so bili tam 51, oziroma celo 46 in 41 let. Takoj po vojni je tvrdka zapo-

PORAZNI SADOVI VOJNE

Pod tem naslovom je objavil te dni angleški major Attle, vodja opozicije v londonskem parlamentu, interesanten članek, v katerem govori o izgubah, ki jih je prizadejalo Evropsko svetovno klanje v letih 1914 do 1918. Ta vojna, pravi pisec se je liki nevihta sprostila nad Evropo ter je malone pogubila evropsko civilizacijo. Najnovejše statistike navajajo 40 milijonov ljudi kot žrtev svetovne vojne. Anglija je imela dva milijona mrtvih in štiri milijone poškodovanih. Med slednjimi je dva tisoč slepih, šest tisoč pa takih, ki se jim je omračil um. Štiri tisoč vojakov se je vrnilo z vojne z božjastjo.

"Manchester Guardian" je objavil pred petimi leti statističen pregled, ki pravi, da bi si s stroški svetovne vojne lahko pomagala vsaka družina v Angliji, ameriških Združenih državah, Kanadi, Avstraliji, Belgiji, Nemčiji in Rusiji. Zgradila bi se lahko hiša za 500 funtov, in sicer na zemljišču, ki bi merilo 5 ha. Poleg hiše bi se vsaka družina lahko nabavila pohištvo in druge potrebščine za znesek 250 funtov. Od denarja, ki ga je pogoltnila svetovna vojna, pa bi celo še potem toliko ostalo, da bi si lahko vsaka skupina 2000 družin osnovala lastno bolnico in šole ter bi z denarjem, ki bi ji pripadel, plačevala zdravnike, bolničarke in učiteljske moči.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja let. Da nam prilijate nepotrebne dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffitz
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Berčič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Angustia
North Chicago, Joe Zelenec

MARYLAND:

Kiltzmillier, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strniška
Little Falls, Frank Masle
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karl
Linger, Jacob Resnik, John Slapnik

OHIO:

Barberton, Frank Troha
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, M. Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Hamlin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnike topli priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so dobele tiskani, so vrste v domovino izleti pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

2. septembra:
Normandie, Havre
Aquitania, Cherbourg

5. septembra:
Paris v Havre
Bremen v Bremen
Rex v Genoa

8. septembra:
Saturnia v Trst

9. septembra:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

10. septembra:
Champlain v Havre

12. septembra:
Ile de France v Havre
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen

16. septembra:
Normandie v Havre

17. septembra:
Aquitania v Cherbourg

19. septembra:
Conte di Savoia v Genoa

22. septembra:
Bremen v Bremen

23. septembra:
Lafayette v Havre
Washington v Havre
Queen Mary v Cherbourg

26. septembra:
Paris v Havre
Vulcania v Trst

29. septembra:
Europa v Bremen

30. septembra:
Normandie v Havre

1. oktobra:
Berengaria v Cherbourg

3. oktobra:
Rex v Genoa

7. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Manhattan v Havre

9. oktobra:
Bremen v Bremen

10. oktobra:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa

14. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

15. oktobra:
Saturnia v Trst

16. oktobra:
Europa v Bremen

20. oktobra:
Roma v Genoa

21. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

24. oktobra:
Rex v Genoa
Lafayette v Havre
Bremen v Bremen

28. oktobra:
Aquitania v Cherbourg

29. oktobra:
Ile de France v Havre

31. oktobra:
Vulcania v Trst

4. novembra:
Queen Mary v Cherbourg

6. novembra:
Europa v Bremen

7. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

1. novembra:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

4. novembra:
Rex v Genoa

8. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
Bremen v Bremen

1. novembra:
Lafayette v Havre
Saturnia v Trst

5. novembra:
Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg

8. novembra:
Conte di Savoia v Genoa

2. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

3. decembra:
Champlain v Havre

4. decembra:
Europa v Bremen

5. decembra:
Vulcania v Trst

9. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

12. decembra:
Rex v Genoa

5. decembra:
Bremen v Bremen

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

6. decembra:
Normandie v Havre